ସାଲିଗ୍ରାମ ଖିରୱାଲ

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 9, 2003

[ଆର୍. ସି. ଲାହୋଟି ଏବଂ ଅଶୋକ ଭାନ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ (ବିନିୟମ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ) ଅଧିନିୟମ, 1957:

ଧାରା 11(2) ଏବଂ (3)- ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇଁ ଆବେଦନ- ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା- ବିଧିକ ଦାୟାଦଙ୍କ ଦାବି- ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମଞ୍ଜୁର ବିରୋଧରେ ବିଫଳ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯିବା ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସେ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ- ରିଟ୍ ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଥିବା ବିଧିକ ଦାୟାଦମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନପୂର୍ବକ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ଆବେଦନକୁ ନୂତନ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା– କୁହାଗଲା, ମୃତ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ କେବଳ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ନୂତନ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଦାବି ରଖିଥିଲେ -ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ନିଜର ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ଅଧିକାର ଆଧାରରେ ବିଚାର କରାଯିବାର ଥିଲା- ବିଧିକ ଦାୟାଦମାନଙ୍କ ଦାବିର ବିଚାର ସେମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ଯୋଗ୍ୟତା ତଥା ସେମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ଅଧିକାର ଆଧାରରେ କରାଯିବ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ବିଧିକ ଦାୟାଦମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯାହା ରହିଥିଲା ତାହା ଥିଲା ନୂତନ ଭାବରେ ଏକ ଆବେଦନ କରିବା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ବିଚାର କରିବା - ବାସ୍ତବରେ, ନିୟମ 25-A ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ- ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ସଫଳ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ 20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ପ୍ରାୟ 23 ବର୍ଷ ଧରି ଖଣି ପରିଚାଳନା କରିଛନ୍ତି -କେବଳ ଜଣେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 23 ବର୍ଷର ଅବଧି ପରେ ସଫଳ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଖଣିରୁ ହଟାଇବା ନ୍ୟାୟର ଉପହାସ ହେବ – ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ଯଦି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ନବୀକରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ଅନୁରୋଧ ଏହା ପରେ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହାକୁ ନୂତନ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିଧିକ ଦାୟାଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଆବେଦନ କରିବାକୁ ହକଦାର ହେବେ -ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମାବଳୀ, 1960- ନିୟମ 25-A.

ସି. ବୁଚିଭେଙ୍କଟ ରାଓ (ମୃତ) ତାଙ୍କ ବିଧିକ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, **[1972] 3 ଏସ ସି 671, ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 5689/1994

ଓଜେସି ସଂଖ୍ୟା 1269/1982ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ତା 23.2.93 ରିଖ ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଜୟନ୍ତ ଦାସ, ଅଜିତ ପୁଦ୍ଦୁସେରୀ ଏବଂ ଏସ୍. ମହାନ୍ତି

ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଜନରଞ୍ଜନ ଦାସ, ଗୌରାଙ୍ଗ ବିଶ୍ୱାଳ, ଶ୍ୱେତକେତୁ ମିଶ୍ର, ସୁଶ୍ରୀ ମୌସୁମୀ ଗେହଲଟ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ କୀର୍ତ୍ତି ମିଶ୍ର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନ ଆଦେଶଟି ପାରିତ ହୋଇଥିଲା:

ସ୍ୱର୍ଗତଃ ଡଃ ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନ, ଯାହାଙ୍କ ଦାୟାଦମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ରୂପେ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି । ଏଠାରେ 3 ରୁ 8 (ସୁବିଧାଜନକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହାପରେ ଏଠାରେ ସାମୂହିକ ଭାବରେ 'ଘରୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀ' ଭାବରେ ଅଭିହିତ ହେବେ) ବନରାଇ ଗ୍ରାମରେ 163.4723 ହେକ୍ଟର ଅଞ୍ଚଳରେ ଚୂନପଥର ଏବଂ ଡୋଲୋମାଇଟ୍ ଉତ୍ତୋଳନ ପାଇଁ ଏକ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ରଖିଥିଲେ । ସ୍ୱର୍ଗତଃ ଡକ୍ଟର ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତିପତ୍ରର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଭଙ୍ଗ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଫଳରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତାଙ୍କ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତିପତ୍ର ସମାପନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 3 ଡିସେମ୍ବର, 1977 ରେ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ନୂତନ ଆବେଦନ ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲେ । ସ୍ୱର୍ଗତଃ ଡକ୍ଟର ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ସମାପ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ଅତୀତ ଇତିବୃତ୍ତର ବିଷୟ, କାରଣ ସେହି ସମାପ୍ତି ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତତା ହାସଲ କରିଛି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ ।

ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ (ବିନିୟମ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ) ଅଧିନିୟମ, 1957 ର ଧାରା 11ର ଉପ-ଧାରା (2) ଏବଂ (3) ଅନୁଯାୟୀ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ତା 3 ଡିସେମ୍ବର, 1977 ରିଖର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ, ନଅଟି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଆମ୍ଭ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ଆବେଦନକାରୀ ଓ ସ୍ୱର୍ଗତଃ ଡକ୍ଟର ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଗହଣରୁ ଜଣେ ଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମସ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ, ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, 31 ଜାନୁଆରୀ, 1979 ରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମଞ୍ଜୁର କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ତା 4 ଡିସେମ୍ବର, 1979 ରିଖରେ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରି ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 3 ଜାନୁଆରୀ, 1980 ରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତା 11 ଜାନୁଆରୀ 1980 ରିଖରେ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ତା 16 ଜାନୁଆରୀ 1980 ରିଖରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ୱର୍ଗତଃ ଡକ୍ଟର ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଚୟନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତା 29 ମେ 1982 ରିଖରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏହି ପୁନରୀକ୍ଷଣକୁ ଖାରଜ କରି ଦେଇଥିଲେ । 1982 ମସିହାରେ କୌଣସି ଏକ ସମୟରେ, ତାଙ୍କ ଆବେଦନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନକୁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମଞ୍ଜୁରୀକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଡଃ ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ରିଟ୍ ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ, 10 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1987 ରେ, ଡଃ ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ବିଧିକ ପ୍ରତିନିଧି, ଘରୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ, ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା,

ଘରୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କର ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ଅଛି କି ନାହିଁ ତା'ର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସମୟରେ ଏହାକୁ ବିଚାରାର୍ଥେ ଖୋଲା ରଖିଥିଲେ । ଶେଷରେ ତା 15 ଡିସେମ୍ବର 1992 ରିଖରେ ଏହି ମାମଲାର ଶୁଣାଣି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତା 23 ଫେବୃଆରୀ 1993 ରିଖରେ ତାଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ଫଏସଲା କରିଥିଲେ । ସ୍ୱର୍ଗତଃ ଡକ୍ଟର ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଘରୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମଞ୍ଜୁରୀକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ନୂତନ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏତାଦୃଶ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ଆବେଦନକାରୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକକ ଉପସ୍ଥାପନ ଏହା ଯେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ଅଧିକାର ଘରୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପାଖରେ ରହି ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣୀ କରିବାରେ ଏବଂ ପରେ ଏହାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଫଳରେ ଆଇନରେ ଏକ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଡଃ ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ମାମଲାର ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ,ପ୍ରତିସ୍ଥାପନକୁ ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅନୁମତି ଦେବା ପାଇଁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନ ଥିବାରୁ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଘରୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ, ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ଅଧିକାର ଥିଲା ଏବଂ ଏହା 1978 ବର୍ଷର ସନ୍ଦର୍ଭ ଦ୍ୱାରା ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଅଧିକାର, ତାହା ସେହି ବର୍ଷ ଅଟେ ଯେଉଁ ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦାବି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପରି ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ, ଆମ୍ଭର ମତ ଏହା ଯେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଘରୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଆଇନଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଇତିବୃତ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି, ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ସମର୍ଥନ କରି 1 ଏପ୍ରିଲ, 1991 ରୁ ସଂଶୋଧନ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମାବଳୀ, 1960 ର ନିୟମ 25A ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ଆଇନ କେବଳ ଆଇନର ସ୍ଥିତିକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯାହା ସର୍ବଦା ଏକ ସମାନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ'ପରି ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା । ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମାବଳୀ, 1949 ର, ନିୟମ 28 (3) ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମଞ୍ଜୁରୀ ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଉପ-ନିୟମ (1) ଅଧୀନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପାଉଣା ତାଙ୍କ ବିଧିକ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯିବ । ଘରୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କପକ୍ଷର ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେଉଁଥିରୁ ଏହା ବିଶଦ ଭାବେ ବୁଝି ହେବ ଯେ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଆବେଦନକୁ ଅବିତିତ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରେ ଯାହା ବିଧିକ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ଦେୟ ଫେରସ୍ତ କରିଥାଏ । ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମାବଳୀ, 1949 କୁ ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମାବଳୀ, 1960 ଦ୍ୱାରା ନିରସିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 1949 ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 28(3) ଅନୁରୂପୀ କୌଣସି

ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, 1 ଏପ୍ରିଲ, 1991 ଠାରୁ, ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମାବଳୀ, 1960 ର ଅବୟବରେ ନିୟମ 25A ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସଦୃଶ:

> *"25A. ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଉପରେ ମଞ୍ଜୁରୀର ସ୍ଥିତି /-* (1) ଯଦି ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମଞ୍ଜୁରୀ କିମ୍ବା ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କୁ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଏହାର ନବୀକରଣ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରନ୍ତି, ତେବେ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମଞ୍ଜୁର କିମ୍ବା ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ତାଙ୍କ ବିଧିକ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବିବେଚନା କରାଯିବ ।
>
> (2) ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯାହାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ନବୀକରଣ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ନିୟମ 31 ର ଉପ-ନିୟମ (1) ରେ ସୂଚିତ ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଯିଏ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରନ୍ତି, ଆଦେଶ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିଧିକ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ନାମରେ ପାରିତ ହୋଇଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ସଂଶୋଧନ ସ୍ୱଭାବତଃ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣକାରୀ ଏବଂ କେବଳ ସର୍ବଦା ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇ ଆସୁଥିବା ଆଇନକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଏ । କିନ୍ତୁ, ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ସହ ସହମତ ହେବା ଆମ୍ଭ ପକ୍ଷରେ କଷ୍ଟକର ବୋଧ ହେଉଛି ।

ପ୍ରଥମତଃ, ନିୟମ 25A ର, ସରଳ ପଠନ ଦର୍ଶାଏ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ନାହିଁ । ଏହି ନିୟମ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ରର ମଞ୍ଜୁରୀ କିମ୍ବା ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଜଣେ *ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ* ଉପରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରେ, ଯାହା ତାଙ୍କୁ *ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଏହାର ନବୀକରଣ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ* । (ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି) । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଛି ଯାହାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ କେବେ ପାରିତ ହୋଇନଥିଲା । ନିୟମ 25A *ସୀମା ବାହାରେ* ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସି. ବୁଚିଭେଙ୍କଟ ରାଓ (ମୃତ) ତାଙ୍କ ବିଧିକ ପ୍ରତିନିଧି ଦ୍ୱାରା ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1972] 3 ଏସ ସି ଆର 671 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଆଇନର ସ୍ଥିତି ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଏକ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତିପତ୍ର ମାମଲା ଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଗଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦାବଳୀରେ ଆଇନକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ ।

> "ସ୍ମରଣ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ, ଜଣେ ବିଧିକ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଜାରି ରଖିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ନିମନ୍ତେ, ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା କିମ୍ବା ପ୍ରତିକାର ପ୍ରାପ୍ତି କରିବାର ଅଧିକାର ତାଙ୍କର ପୂର୍ବସୂରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଜୀବିତ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ଆମ୍ଭେ

ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥିର କରିଛୁ, ଏହା ଦର୍ଶାଇ ଯେ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯେଉଁ ଅଧିକାର ଥାଇପାରେ, ଏକ ଆରୋପିତ ଉଚ୍ଚତର ଦାବି ବଳରେ, ତା'କୁ ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଯୋଗ୍ୟତାଠାରୁ ଅଲଗା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ ଜାରି ରଖିବାକୁ ଜଣେ ଦାୟାଦଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିବାକୁ ନିୟମାବଳୀରେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ । ନିୟମାବଳୀ ଅଧୀନରେ ଯୋଜନାଟି ଏପରି ପ୍ରତୀତ ହେଉଛି ଯେ, ଯଦି ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କ ଦାୟାଦ କିମ୍ବା ବିଧିକ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ନୂତନ ଆବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ପଡିବ, ଯଦି ସେମାନେ ନିଜେ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ରର ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ।"

ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ମୃତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଧିକ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଯୋଗ୍ୟତା ସ୍ଥିର କରି ଏକ ନୂତନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେଉଁଥିରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ । ଏହା ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ମୃତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଧିକ ଦାୟାଦମାନେ ସେହି ସମାନ ଅଧିକାରର ଅଧିକାରୀ ବୋଲି ଧରାଯିବା ଉଚିତ ଯେଉଁ ଭଳି ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଖରେ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ହାସଲ କରିବାକୁ ଅଧିକାର ଥିଲା ଯାହା ବିଧିକ ଦାୟାଦଙ୍କ ପାଖରେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପଶ୍ଚାତ ଜୀବିତ ରହିବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କଠା'ରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହେବ । ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୂପେ ଏହି ନିବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବାଞ୍ଛିତ ଅନୁମାନର ସଠିକତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ଘରୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ *ସି. ବୁଚିଭେଙ୍କଟ ରାଓ* (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଙ୍କ ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନକୁ ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା କରି ପୃଥକ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ମାମଲା 1949 ନିୟମାବଳୀ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଏବଂ 1960 ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରା ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏଭଳି ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ରେଖାଙ୍କିତ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆଇନର ବିବୃତି 1949 ନିୟମାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ । ଏଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଯଦି ନିୟମାବଳୀ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥାଏ ତେବେ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିବ ।

ନିୟମାବଳୀରେ 1991 ର ସଂଶୋଧନ କେବଳ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣାତ୍ମକ ଏବଂ ନିୟମ 25A ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଏମିତି ପଢ଼ିବା ଉଚିତ, ଯେପରି ନିୟମର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଆଇନ ପ୍ରଚଳିତ ହେଲା ପରି ଘୋଷିତ, ଏହି ଉକ୍ତି ସହିତ ସହମତ ହେବା ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭ ପକ୍ଷେ କଷ୍ଟକର ବୋଧ ହେଉଛି । ପ୍ରଥମତଃ, ଏପରି ଉପସ୍ଥାପନକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ନିୟମ 25A ର ଶବ୍ଦ ସମୂହରେ କିଛି ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ତା 1 ଏପ୍ରିଲ 1991 ରିଖରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ସଂଶୋଧନକୁ ପିଛିଲା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଯାଇନାହିଁ । ଏ ସବୁର ଶୀର୍ଷରେ, ଯେପରି ଆମ୍ଭେ ଏଠାରେ ପୂର୍ବରୁ କହିଛୁ, ହସ୍ତଗତ ମାମଲାର ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ନିୟମ 25A ର କୌଣସି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ନାହିଁ ।

ସ୍ୱର୍ଗତଃ ଡକ୍ଟର ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ କେବଳ ମାତ୍ର ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ନୂତନ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଦାବି ରଖିଥିଲେ । ଏହି ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି ନ୍ୟସ୍ତ ଅଧିକାର ନଥିଲା । ସ୍ୱର୍ଗତଃ ଡକ୍ଟର ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଅଧିକାର ତାଙ୍କର ନିଜ ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ଅଧିକାର ବଳରେ ବିଚାର କରାଯିବାର ଥିଲା । ବିଧିକ ଦାୟାଦଙ୍କ ଦାବି ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଯୋଗ୍ୟତା ତଥା ନିଜସ୍ୱ ଅଧିକାର ବଳରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହା କହିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେ, ଡଃ ସରୋଜିନୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ବିଧିକ ଦାୟାଦଙ୍କ ପାଇଁ ଯାହା ରହିଥିଲା ତାହା ଏହିକି ଯେ କେବଳ ଏକ ନୂତନ ଆବେଦନ କରିବା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ବିଚାର କରିବାକୁ ଥିଲା ।

ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ତଥ୍ୟ ବିଦ୍ୟମାନ ଯାହାକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମଞ୍ଜୁରୀ 1980 ରେ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏକ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମାଧ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା ପଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ସେହି ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି । ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ନବୀକରଣର ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଁ, ଆବେଦନକାରୀ କୌଣସି ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି କରିଛନ୍ତି, ଫଳାଫଳ କ'ଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଅସମର୍ଥ । ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଆବେଦନକାରୀ ଏ ଯାବତ୍ ପ୍ରାୟ 23 ବର୍ଷ ଧରି ଖଣି ପରିଚାଳନା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଖଣି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯଥେଷ୍ଟ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବ । କେବଳ ଜଣେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 23 ବର୍ଷର ଅବଧି ପରେ ଖଣିରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ହଟାଇବା ନ୍ୟାୟର ଏକ ଉପହାସ ହେବ ପରିଶେଷରେ ଯେଉଁ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରେ କିମ୍ବା ନ ଦିଆଯାଇପାରେ । ମାମଲାର ତଥ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଆମ୍ଭ ମତରେ, ଏହା ନ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବ ଯଦି ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଏ ଯେ ଏହା ପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ନବୀକରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ଅନୁରୋଧ ଏକ ନୂତନ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ସେଥିରେ ଘରୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମଞ୍ଜୁରୀକୁ ବିରୋଧ କରିବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଏଠାରେ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ସାପେକ୍ଷରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଉଛି ।

ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ ।

ଆର୍. ପି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର

କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,
ଓଡିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ